

12 Mayıs 2017

Ofis Tasarımlarına Ekolojik Yaklaşım

Slash Architects kurucuları Mimar İpek Baycan ve Mimar Şule Ertürk Gaucher, geçmişten bugüne değişen ofis alışkanlıklarında katılımcı, ne istediğini bilen, 'ofis hiyerarşisi' yerine 'kolektif yapıyı ve ifade özgürlüğünü ön planda tutan' Y kuşağının büyük rol oynadığını ifade ediyor...

Mimari, iç mimari ve kentsel tasarım alanlarında pek çok ödüllü projeye imza atan Mimar İpek Baycan ve Mimar Şule Ertürk Gaucher liderliğindeki Slash Architects, Türkiye'nin farklı bölgelerinde hayata geçirdikleri ofis projelerinde çalışanların kendilerini daha mutlu ve özgür hissetmelerini sağlayan ve yaratıcılıklarını arttırmaya yönelik unsurlarla biçimlenmiş tasarımlara imza atıyor. Verimliliğin çalışan mutluluğu ve psikolojisiyle birlikte ilerlediğini düşünerek tasarımlarını bu yönde şekillendiren mimarlar, kullanıcıların kendi özgürlük alanlarını yaratabilecekleri, istedikleri gibi biçimlendirebilecekleri ofisler tasarlıyor.

Son dönemde hayata geçirdikleri Perspective Office, The Business Year Office, Hexxoffice ve Hybrid Office gibi projelerde, tasarımlarını çalışma alanlarının sunduğu kolektif yaşam ve sosyal alan kurgusunun mekana ve işleyişe yansıtılmasını önemseyerek oluşturan Slash Architects, iş hayatının ve sosyal yaşamın farklı ihtiyaçlarını bir araya getirdiklerini vurguluyor: "Profesyonel hayatın çalışanlar üzerindeki olumsuz yansımalarını minimize etmeyi hedefliyoruz. Tasarladığımız sosyal yaşam alanları, karşılaşma mekanları ve lounge alanları ile çalışanların mutluluğunu ön planda tutuyoruz."

Slash Architects kurucuları, çalışan verimliliği ve ekip ruhunun oluşturulmasını, mekanların doğru planlanmasıyla ilişkilendiriyor. Mekan organizasyonlarında konsantrasyonu artırıcı aydınlık seviyelerinin ve mahremiyeti doğru sağlamanın ofis verimliliğini artırdığını vurgulayan mimarlar, açık ofis mantığını yeniden sorgulayarak farklı çalışma biçimlerine göre tasarlanan çalışma alanları yaratmaya özen gösteriyor.

Ofis Tasarımlarına Ekolojik Yaklaşım...

Mimari ve iç mimari tasarımlarını ekolojik yaklaşım çerçevesinde geliştirmeye özen gösteren Slash Architects kurucuları, bu yaklaşımla planlanan çalışma alanlarının, ofis yaşantısına, yapı sahibine ve iş yeri sahibine ayrı ayrı avantajlar sağladığını vurguluyor. Ekolojik kriterlere uygun olarak tasarlanan ofislerde, enerji tüketiminin az olması, uzun vadede yatırımcıya ve işyeri sahibine daha az masraflı mekanlar sunuyor diyen Slash Architects mimarları doğal ve sürdürülebilir malzeme kullanımı ve yeşil ile iç içe yaşamın projelerinde öne çıkardıkları en önemli tasarım parametreleri olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Çalışanların kendilerini huzurlu ve konforlu hissettiği, rahat iletişim kurabilecekleri, doğal malzeme ve dokuların sıcaklığı ile harmanlanmış mekanların çalışan psikolojisine de önemli katkılar sağladığını düşünüyoruz."

Ekolojik ve sürdürülebilir tasarım yaklaşımının dünya genelinde en çok ofis yapılarında karşımıza çıktığına değinen mimarlar, enerji tüketiminin minimize edilmesinden çalışanların nefes alabileceği açık mekanlara kadar pek çok ekolojik yaklaşımın ofis yapılarının olmazsa olmazı olduğunu vurguluyor: "Çift cephe tasarımlarında arada sadece cephenin bakımı için bırakılan boşluklardan ziyade, çıkılabilir kat bahçeleri yaratarak her katta kolay ulaşılabilir dış mekanlar yaratılabilir. Çalışanların 'dış mekan' ve 'açık hava' ile kurdukları ilişki yaşantılarını zenginleştiriyor."

İpek Baycan ve Şule Ertürk Gaucher'e göre ofislerde doğal ışığı içeriye maksimum derecede almak ve maksimum verim alınacak cephelere uygun bir işlev dağılımı yapmaya özen göstermek, planlama anlamında bir mimarın yapması gereken en ekolojik müdahalelerden biri: "Güneş kırıncıları en verimli olacak noktalarda, doğru konumlandırmak yapının kontrollü ısınma ve soğumasına katkıda bulunuyor. Enerji tüketiminin en yoğun olduğu yapı tipolojilerinden biri olan ofislerde akıllı bina uygulamalarının ve otomasyon sistemlerinin kullanımı da oldukça önemli."

Eski Alışkanlıklar Y kuşağıyla Değişiyor...

Günümüzde teknoloji ve medya araçlarının ofis mekanlarının dönüşümünde büyük etkisi olduğunu vurgulayan Slash Architects ortakları, mekanların eskiye oranla daha interaktif olmasını ve ofis çalışanlarının konforunun daha çok önemsenmesini de bu sürecin bir getirisi olarak görüyor.

Patron-çalışan ilişkisinin günden güne daha informal ama daha verimli olduğu bir çağda yaşadığımıza değinen ortaklar, önceleri ofis tasarımlarında çalışanların ihtiyaçları ve mutluluklarının fazlaca önemsenmediğini de ifade ediyor: "Yakın geçmişte ofis yapıları denince akla plazalar, gökdelenler geliyordu. Ortalama 2 m2'lik çalışma alanı sunan açık ofis sistemleri, yüksek katlı yapılar, temiz havadan faydalanamamak gibi olumsuzlukları beraberinde getiriyordu. Açık ofislerde ise akustik problemler ve arka arkaya dizili oturma biçimleri göze çarpıyordu. Kurumsallık adına daha steril ve parlak malzemelerden oluşan korkutucu etkileşimden uzak mekanlar ve 'yönetici odası', 'genel müdür odası' gibi ayrımlar göze çarpıyordu."

Yeni nesil ofis tasarımlarında çalışan psikolojisi ve sağlığı da ön planda... Slash Architects'e göre çalışan psikolojisi için verimli çalışma süreciyle birlikte odaklanma, sosyalleşme, öğrenme ve işbirliği kurma önemli parametreler. İş yerindeki performansı optimize etmek; mekanlarda iş için gereken odaklanmayı sağlamanın yanı sıra kolektif kimlik ve verimli iş etkileşimlerinin gerçekleştiği sosyalleşme mekanlarını sunması ile mümkün olabiliyor. Soğuk kurumsal yapıların aksine tüm çalışanların bir ekip ruhu içinde var olması önemseniyor. Bu ruhun mekana kontrollü açık ofisler, iletişim platformları ve ortak alanlar ile yansması çok önemli. Bu durum, ofisin işleyişi her ne olursa olsun daha yaratıcı ve aktif rol alan ofis kullanıcılarını artırıyor ve ofis yaşantısını dinamikleştiriyor diyen Mimar İpek Baycan, Y kuşağının bu değişimdeki rolünü ise şöyle özetliyor: "Ofis kültürünün geçmişten günümüze değişen bütün ihtiyaçları ile farklı bir noktaya geldiğini görüyoruz. Bu noktada dinamik ve yaratıcı Y kuşağının rolü büyük. Daha katılgı, ne istediğini bilen, 'ofis hiyerarşisi'ni ortadan kaldırarak kolektif yapıya sahip olma, Y kuşağı, ofislerde kendi yerlerini kendileri oluşturmaya meyillidir. Bu potansiyellerin ortaya çıkabilmesi için ofis mekanlarının sunduğu imkanlar da bu bağlamda değişiyor."

Geleceğin Ofislerindeki Mutlu Çalışanlar...

"Özellikle gün geçtikçe artan home-ofis çalışanları için network ağlarının güçlü olduğu sistemlerin kurulması, ortak paydada buluşulan ortamların entegrasyonu ile daha dinamik yapılara hizmet eden yapıların oluşturulması gelecekte ofis tasarımını etkileyecek unsurlardan bazıları", diyen Mimar Şule Ertürk Gaucher, bütün bu parametrelerin mobil çalışabilme imkanını yarattığını ve iş organizasyonlarının da daha hızlı ve verimli ilerlemesine katkıda bulunduğunu ifade ediyor.

Ofis yaşantılarında co-working alanlarının önem kazanmasıyla birlikte; ortak çalışma alanları, tekil çalışan kişilere yönelik disiplinler arası çalışma ortamları, kiralanabilir toplantı odaları ve dinlenme/sosyalleşme alanları gibi oluşumlar ortaya çıkıyor. Slash Architects kurucuları da bu oluşumlardan yola çıkarak ofis tasarımlarında eski soğuk kurumsal yapıdan uzaklaşmaya ve çalışanların sosyalleşebileceği, kısa süreli de olsa rahatlatıcı dinlenebileceği, eğlenebileceği alanları projelerine entegre ediyor ve "Böylece çalışanların kendilerini daha mutlu ve özgür hissetmelerini sağlayarak yaratıcılığı arttırmaya yönelik öğeleri projelerimize yerleştirmeye özen gösteriyoruz", diyor.

Geleceğin ofislerinde, depolama ve teknolojik aletlerin gelişmişliği sayesinde mekansal gereksinimlerin çok daha az yer kaplayacağını vurgulayan Mimar İpek Baycan, bu durumun, verilerin data olarak alınmaması bir getirisi olarak geleceğin ofis tasarımını temelden değiştiren bir konu olarak gereken ofislerin bu tip mekanlara yatırım yapması gerekiyor. Mobil çalışanların ve dünyanın dört bir yanından katılımcı çalışmaların ön planda olacağı kurgularda Hangout ve Skype toplantı noktaları, canlı bağlantı ve konferans odaları yaratılacak."

Slash Architects kurucularına göre, çalışma saatlerini keyifli geçirmek, iş hayatının stresini azaltmak, sağlıklı, huzurlu çalışma ortamları yaratabilmek gelecek ofislerinin olmazsa olmazı. Y kuşağının çalışma ortamlarına kendilerinden bir şeyler katabileceği açık ortamlar sağlamak, şirkete bağlılık ve verim açısından şart. Mimarlar bu durumu ise geleceğin ofis tasarımını temelden değiştiren bir konu olarak yorumluyor: "Y kuşağı için kendi özgürlük alanlarını yaratılabilecekleri, ini tamamen diledikleri gibi değiştirebilecekleri ofisler tasarlamak önemli. Özetle geleceğin ofisleri, merkezi birey olan bir yapı üzerinde şekillenecek..."